Referat - Det Grønne Dialogforum

Tidspunkt: onsdag d. 16. september, fra kl. 16.00 til 18.00
Lokation: 105 – Hulen, Gribskov Rådhus, Rådhusvej 3

Inviterede deltagere	**Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov** • Kontaktperson Linda Bruhn Jørgensen **Dansk Ornitologisk Forening, Nordsjælland** • Kontaktperson: Carsten Michael Jørgensen. **Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland** • Kontaktperson: Marianne Christensen **Gribskov Jægerråd** • Kontaktperson: Paul Stralendorff **Gribskov Landliggerforbund** • Kontaktperson: Christian S. Laursen **Gribskov Vandløbslaug** • Kontaktperson: Michael Andreasen **Grundejersammenslutningen** • Kontaktperson: Bjarne Frølund **Helsinge og Omegns Sportsfiskerforening** • Kontaktperson: Ejvind Hartmund **Kontaktudvalget for Vandværker i Gribskov Kommune** • Kontaktperson: Peder Andersen **Lokalforeningsrådet** • Kontaktperson: Jim Saabye **Naturstyrelsen, Nordsjælland** • Kontaktperson: Ida Dahl-Nielsen **Nordsjællands Landboforening** • Kontaktperson: Enok Vestergaard **Gribskov Kommune:** Brian Lyck Jørgensen (O), formand for Teknisk Udvalg Tue Villebro (V), formand for Plan, Miljø og Klimaudvalget Susan Kjeldgaard (G), næstformand for Teknisk Udvalg Morten Dahlberg (A), medlem af Teknisk Udvalg Daniel Frigast (C), medlem af Teknisk Udvalg Bent Hansen (V), medlem af Teknisk Udvalg Lars Bregnbak (Æ), medlem af Teknisk Udvalg Jens Rane Holck (F), medlem af Teknisk Udvalg **Administrationen:** Dorethe Ungstrup, Centerchef, Center for Teknik og Borgerservice Christian Lundberg, Teamleder, Natur, Vand og Vej Fredrik Christian Bach Sørensen, Naturforvalter, Natur, Vand og Vej

	Sekretær for Det Grønne Dialogforum Martin Overgaard, Sling-praktikant, Natur, Vand og Vej
Referent	Fredrik Christian Bach Sørensen
Fraværende	Carsten Michael Jørgensen, Christian S. Laursen, Jim Saabye, Ejvind Hartmund, Susan Kjeldgaard (G), Morten Dahlberg (A), Daniel Frigast (C), Bent Hansen (V), Lars Bregnbak (Æ), Dorethe Ungstrup.

Punkt	**Dagsorden og referat**
1 **Kl. 16.00-16.05**	**Velkomst.** Brian Lyck Jørgensen byder velkommen. Dette er tredje møde i møderækken for 2026. Kommende møder: • Onsdag den 18. november 2026 – indendørs
Ref.	Dagsorden er godkendt.
2 **Kl.16.05-17:00**	**Oplæg og dialog om strategisk udviklingsplan for Helsinge v. Byplanlægger Sabine Schock og Signe Hedin Sillasen** Danske bymidter er under forandring. Nethandel og nye forbrugsvaner presser detailhandlen, og bymidterne skal i højere grad tilbyde oplevelser, fællesskab og andre bylivsskabende funktioner for fortsat at være attraktive og levende. Gribskov Kommune har modtaget EU-midler til at udarbejde en strategi for Helsinge Bymidte. Projektet løber over de næste tre år og er nu i en indledende fase, hvor kommunen afdækker, hvilke udfordringer der er vigtigst at løse i Helsinge, hvor der er behov for forandring, og hvem der ønsker at bidrage. Den indledende afdækning skal være med til at pege på, hvilke temaer strategiarbejdet skal arbejde videre med. Natur og grønne kvaliteter kan være ét af disse temaer, fordi de kan spille flere roller i udviklingen af Helsinge. Bynatur og grønne byrum kan bidrage til mere attraktive opholdssteder, samtidig med at grønne forbindelser kan binde byens funktioner og områder bedre sammen og skabe gode ruter for gående og cyklister. Naturen kan også være med til at styrke forbindelsen mellem Helsinge og den omkringliggende natur og dermed bidrage til fortællingen om både Helsinge og Gribskov Kommune. På mødet orienteres Det Grønne Dialogforum om projektet og den kommende proces. Herefter ønsker administrationen en dialog om forummets perspektiver på, hvilken rolle natur og grønne kvaliteter kan

	spille i det videre strategiarbejde, samt hvor der kan være muligheder for at skabe synergier med andre indsatser og projekter i og omkring Helsinge.
Ref.	Byplanlæggerne Sabine Schock og Signe Hedin Sillasen fra Gribskov Kommune præsenterede arbejdet med strategiprojektet for Helsinge bymidte. Projektet løber over tre år og skal munde ud i en strategi for Helsinge bymidte samt et privat-offentligt bymidtesamarbejde. Gribskov Kommune har modtaget støtte fra EU's Regionalfond. Målet er at skabe en fælles og langsigtet retning for udviklingen af Helsinge og et bedre grundlag for fremtidige indsatser, investeringer og fundraising. Det blev fremhævet, at danske bymidter er under forandring. Bymidten skal i stigende grad være mere end et sted for handel og også skabe rammer for ophold, oplevelser, bevægelse og fællesskaber. En analyse fra Dansk Erhverv viser blandt andet, at en levende bymidte har betydning for mange unges valg af bopæl. Arbejdet er i den indledende kortlægnings- og problemafdækkende fase, hvor kommunen undersøger byens udfordringer, potentialer, muligheder for forandring, samarbejdspartnere og finansiering. Centrale aktører samt kommunale råd og fora inddrages løbende. På mødet blev natur og grønne kvaliteter præsenteret som ét muligt strategisk spor. Der blev blandt andet vist eksempler på, hvordan bynatur kan bidrage til synergier omkring attraktive opholdssteder, fysisk og psykisk sundhed, grønne hverdagsforbindelser, klimatilpasning, lokal identitet og lokaløkonomisk værdi. Som inspiration til dialogen blev tre perspektiver præsenteret: Naturen ind i byen, Helsinge som port ud i naturen og Natur som identitet, herunder hvordan Gribskov Kommunes fortælling *formet af natur* kan få et tydeligere fysisk og visuelt aftryk i hovedbyen Helsinge. Det Grønne Dialogforum drøftede herefter naturens potentiale i Helsinge, opmærksomhedspunkter og behov for videre undersøgelser. Der blev også drøftet, hvordan naturindsatser kan realiseres, og hvilke aktører og samarbejdspartnere der kan være med til at løfte arbejdet. Arbejdet med strategien fortsætter med kortlægning og inddragelse af relevante aktører. Medlemmer af Det Grønne Dialogforum er meget velkomne til at sende input og forslag til arbejdet og til at dele budskabet

	om projektet i deres netværk. Jo større opmærksomhed der er på projektet, og jo bedre vi får indblik i de visioner, ønsker og initiativer, der findes for Helsinges udvikling, desto bedre grundlag får strategien for at skabe sammenhæng og synergier på tværs. Henvendelser kan rettes til Sabine og Signe på sabis@gribskov.dk og shedi@gribskov.dk.
3 **Kl. 17.00–17.20**	**Drikkevand og grundvandsparker** Jens Rane Holck ønsker en drøftelse af drikkevand og grundvandsparker i Gribskov Kommune. Jens Rane Holck beskriver, at et stort flertal i byrådet i forbindelse med kommunalvalget har tilkendegivet, at de vil arbejde for etablering af grundvandsparker. Han peger i den forbindelse på muligheden for at invitere eksterne vandforsyninger til at undersøge mulighederne for nye kildepladser i Gribskov Kommune, hvor vandindvinding samtidig kan bidrage økonomisk til naturpleje, rekreative formål mv. **Gribskov Kommunes bemærkninger** Der er ikke sket væsentlige ændringer, siden spørgsmålet om grundvandsparker senest blev behandlet i Det Grønne Dialogforum. Arbejdet med grundvandsbeskyttelse fortsætter dog, herunder i regi af den grønne trepart. Regeringen har desuden indledt forhandlinger om et nationalt sprøjteforbud i de sårbare grundvandsdannende områder (SGO), og målet er, at der fremsættes et lovforslag i løbet af 2026. Ifølge regeringens politiske grundlag skal forbuddet omfatte anvendelse af sprøjtemidler samt slam og forurenet jord i de udpegede områder. Den konkrete udformning af reglerne afventer de politiske forhandlinger og det kommende lovforslag. Gribskov Kommune forventer, at udpegningen af SGO i kommunen at være færdig i oktober 2026. Udpegningen vil dermed give et væsentligt nyt grundlag for det videre arbejde med beskyttelse af grundvandet i kommunen. For så vidt angår eksterne aktørers interesse i at etablere nye kildepladser i Gribskov Kommune, har kommunen ikke kendskab til nogen aktuelle henvendelser eller konkrete planer. HOFOR har tidligere oplyst, at de ikke har interesse i at planlægge nye kildepladser i Gribskov Kommune, og kommunen har heller ikke kendskab til interesse fra andre større vandforsyninger.
Ref.	Jens Rane Holck indledte punktet med et ønske om en drøftelse af drikkevand og mulighederne for grundvandsparker i Gribskov Kommune. Der blev blandt andet drøftet, om grundvandsbeskyttelse kan tænkes

	sammen med andre formål som natur, skovrejsning og friluftsliv. Administrationen orienterede om, at arbejdet med grundvandsbeskyttelse fortsætter, blandt andet i regi af den grønne trepart. Det blev oplyst, at de kommende udpegninger af sårbare grundvandsdannende områder (SGO) vil give et væsentligt nyt grundlag for det videre arbejde, og at der forventes større klarhed over udpegningerne i Gribskov Kommune i løbet af efteråret. Der blev orienteret om, at SGO udpeges på baggrund af blandt andet, hvor hurtigt og i hvilket omfang vand fra terræn når grundvandet. Udpegningerne kan omfatte både landbrugs- og byområder, og den nærmere regulering og spørgsmålet om kompensation er endnu ikke endeligt afklaret. Dialogforummet drøftede forskellige muligheder for at beskytte grundvandet, herunder skovrejsning, økologisk drift og andre ændringer i arealanvendelsen. Det blev samtidig fremhævet, at grundvandet mange steder er dannet over en lang periode, og at påvirkninger fra tidligere tiders arealanvendelse derfor fortsat kan have betydning. Den danske tilgang er som udgangspunkt, at grundvandet skal beskyttes, så drikkevandet kan anvendes uden omfattende behandling. Der blev også spurgt ind til jordlagenes betydning for transport af forurening til grundvandet og til, hvordan de nye kortlægninger forholder sig til den eksisterende viden om grundvandsressourcen. Michael Andreasen fremhævede, at hovedformålet bør være at sikre drikkevandet, og der var generelt en drøftelse af, hvordan grundvandsbeskyttelsen bedst kan kombineres med natur- og arealinteresser. Jens Rane Holck rundede punktet af med at konstatere, at der aktuelt sker meget på området både lokalt og nationalt, og at de kommende udpegninger og politiske beslutninger vil give et bedre grundlag for den videre drøftelse af blandt andet grundvandsparker.
4 **Kl.17.20-17:25**	**Diverse orienteringer** **Bilag 1: Orientering om Grøn Uge og Grøn Lørdag 2027** **Bilag 2: Orientering om Naturprisen 2026**
	Fredrik Christian Bach Sørensen orienterede vedr. Grøn Uge og Grøn Lørdag 2027, Naturprisen 2026 og det opdaterede naturindhold på

	Gribskov.dk
5 **Kl.17.25-17:55**	**Nyt fra organisationerne** Der gennemføres en kort statusrunde blandt de deltagende organisationer. Hver organisation bedes forberede et oplæg på maksimalt 2-3 minutter, så alle får taletid. **Opdateringer gives af (i alfabetisk rækkefølge):** • Dansk Ornitologisk Forening, Nordsjælland • Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov • Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland • Gribskov Jægerråd • Gribskov Landliggerforbund • Gribskov Vandløbslaug • Grundejersammenslutningen • Helsinge og Omegns Sportsfiskerforening • Kontaktudvalget for Vandværker i Gribskov Kommune • Lokalforeningsrådet • Naturstyrelsen, Nordsjælland • Nordsjællands Landboforening
	Der blev gennemført en statusrunde blandt de deltagende organisationer. Paul Stralendorff orienterede fra Gribskov Jægerråd om, at der er valgt et nyt hovedbestyrelsesmedlem med tilknytning til Græsted-Søborg. Jagtsæsonen nærmer sig afslutningen, hvorefter skiltningen ved skydebanen fjernes, og parkeringsarealet igen bliver mere tilgængeligt for øvrige besøgende. Enok Vestergaard orienterede fra Nordsjællands Landboforening om årets høst, som har været præget af en længere tør periode og et udbytte lidt under det normale. Såningen af næste års afgrøder er godt i gang. Han gav desuden udtryk for bekymring for samspillet mellem den nye gødskningslov, kvælstofreguleringen og arbejdet med den grønne trepart, herunder for arealer, der allerede er meldt ind i trepartsarbejdet. Michael Andreasen orienterede fra Gribskov Vandløbslaug om laugets ønske om fortsat vedligeholdelse af vandløbene i forbindelse med et øget fokus på naturhensyn i vandløbsforvaltningen. Der blev desuden peget på behovet for bedre registrering af overløb fra spildevandssystemet og flere målinger på lokaliteter, hvor der forekommer overløb. Ida Dahl-Nielsen orienterede fra Naturstyrelsen, Nordsjælland om arbejdet med Ren Arresø. Arresø Trepart arbejder blandt andet med at skabe et bedre grundlag for at identificere kilderne til søens fosforbelastning og mulige indsatser. Det blev foreslået, at Ren Arresø

	tages op som et særskilt punkt på et kommende møde. Ida Dahl-Nielsen orienterede desuden om Naturnationalpark Gribskov, som blev officielt indviet den 13. september 2026. Som led i naturgenopretningen arbejdes der blandt andet med at genskabe naturlig hydrologi. Det blev fremhævet, at næsten en fjerdedel af Gribskov historisk var kortlagt som søer og vådområder, mens andelen omkring 1990 var reduceret til ca. 3 %. I Naturnationalpark Gribskov udgør vådområder efter de planlagte genopretningstiltag ca. 242 ha svarende til knap 19 % af arealet. Der blev også orienteret om Søborg Sø, hvor der arbejdes videre med parkeringsforhold og etablering af et fugletårn. Naturstyrelsen arbejder aktuelt med en mulig parkeringsplads nord for Græsted Jagtforening, og der arbejdes med et fugletårn i den sydlige del af området. Peder Andersen orienterede fra Kontaktudvalget for Vandværker i Gribskov Kommune om arbejdet med beredskab og forsyningssikkerhed, herunder håndtering af længerevarende strømafbrydelser. Der blev samtidig peget på spildevandssystemets sårbarhed ved strømsvigt. Vandværkerne ønsker desuden at blive inddraget tættere i arbejdet med den grønne trepart og de kommende SGO-udpegninger, så indsatser for grundvandsbeskyttelse så vidt muligt kan tænkes sammen med landbrugets interesser. Marianne Christensen orienterede fra Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland om udfordringerne med lokal slagtning efter lukningen af slagteren i Ørby. Særligt mindre dyrehold har fået vanskeligere ved at få dyr slagtet og parteret lokalt. Der arbejdes derfor med mulighederne for at etablere et lokalt og økonomisk bæredygtigt samarbejde om slagtning. Det blev bemærket, at en løsning blandt andet afhænger af, at der er et tilstrækkeligt grundlag af både udbud og efterspørgsel. Bjarne Frølund orienterede om Gribskov Alliancen, som er et samarbejde mellem Lokalforeningsrådet, Grundejersammenslutningen og Gribskov Landligger Forbund. Alliancen arbejder blandt andet med trafiksikkerhed, lokalplanlægning og andre problemstillinger af fælles interesse. Linda Bruhn Jørgensen orienterede fra Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov om naturpleje på Heatherhill, hvor naturplejegruppen har arbejdet med at friholde en skrænt med værdifuld flora. Aktiviteten havde samtidig givet anledning til positiv dialog med besøgende i området.
6	**Eventuelt**

Kl.17.55-18.00	
Ref.	Intet til eventuelt

Bilag 1	**Grøn Uge og Grøn Lørdag 2027** Traditionen med Grøn Uge og Grøn Lørdag fortsætter, og planlægningen er allerede godt i gang. Det vigtigste for arrangementernes succes er jer, der bidrager med aktiviteter. Derfor har vi allerede nu fastlagt datoerne for 2027, så de kan indgå i jeres planlægning. Datoerne er: • **Grøn Uge: 10. - 21. maj 2027** • **Grøn Lørdag: 22. maj 2027** Administrationen indkalder til det indledende planlægningsmøde i begyndelsen af det nye år. Vi glæder os til endnu en spændende sæson og til at se jer alle til en forrygende Grøn Uge og Grøn Lørdag i 2027.
Bilag 2	**Naturprisen 2026** Gribskov Kommune uddeler igen i år Naturprisen som anerkendelse af en ekstraordinær indsats for naturen i kommunen i det forgangne år. I 2026 lægges der særligt vægt på formidling af naturen i Gribskov Kommune. Med prisen følger et gavekort på 10.000 kr., som kan anvendes til naturpleje, naturgenopretning eller til at understøtte prismodtagerens fortsatte virke. På mødet orienteres der nærmere om Naturprisen 2026, herunder kriterierne for prisen og processen for nominering.